Súd:	Okresný súd Martin
Spisová značka:	10C/68/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu:	5722203570
Dátum vydania rozhodnutia:	27. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Mária Gazdačková
ECLI:	ECLI:SK:OSMT:2023:5722203570.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin sudkyňou JUDr. Máriou Gazdačkovou v právnej veci žalobcov v rade 1/: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXX, XXX XX, v rade 2/:D. A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXX, XXX XX, v rade 3/: E. D. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, XXX XX, všetkých žalobcov právne zastúpených JUDr. Ladislavom Mejstríkom, advokátom so sídlom E. B. Lukáča 2, 036 01, Martin, IČO: 50 412 272, proti žalovanému: F. G., nar. X.X.XXXX, bytom F. H. XX, XXX XX, právne zastúpenému JUDr. Vladimírom Kašubom, PhD., advokátom so sídlom Holubyho 51, 036 01, Martin, IČO: 42 058 945, v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný je žalobkyni v rade 2/ povinný zaplatiť titulom náhrady nemajetkovej ujmy sumu 20.000 € do troch mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobkyňa v rade 2/ má proti žalovanému právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

III. Žaloba žalobcu v rade 1/ a žalobkyne v rade 3/ vo vzťahu k žalovanému sa v celom rozsahu zamieta.

IV. Žalovaný má proti žalobcovi v rade 1/ a proti žalobkyni v rade 3/ právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

V. O výške náhrady trov konania žalovaného a žalobkyne v rade 2/ rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou podanou na tunajšom súde dňa 17.10.2022 sa žalobcovia proti žalovanému domáhali náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch a to žalobcovia v rade 1/ a 2/ po 20.000 € a žalobkyňa v rade 3/ v sume 15.000 € ak aj náhrady trov konania.

2. Žalobcovia žalobcu odôvodnili tou skutočnosťou, že dňa 10.5.2019 v čase približne o 21.00 hod. po predchádzajúcom požití alkoholických nápojov viedol žalovaný motorovú štvorkolku zn. Polaris, rok výroby 2004, výr. č. I., sériové číslo XXX XX XX, modrej farby, bez evidenčného čísla s nálepkami „Trail Boss 330", ktorej majiteľom je jeho otec J. G., nar. XX.X.XXXX, v obci C. – F., K. D., v ktorej stretol maloletú L. B. (dcéru a sestru žalobcov), nar. XX.X.XXXX a maloletého J. M., nar. X.XX.XXXX, maloletého N., nar. XX.X.XXXX, ktorých oslovil, aby sa s ním išli previezť na motorovej štvorkolke, všetci spoločne nasadli na motorovú štvorkolku tak, že maloletá L. B. sedela vpredu pred F. G. ako vodičom, za ním sedel maloletý J. M. a za ním maloletý N., takto spoločne pokračovali v jazde v čase približne od 22.00 hod. smerom do Jasenskej doliny ku penziónu Brest, následne bez ochranných prilieb prechádzali cez lesné cesty a trávnatý porast do kopca smerom až ku chate pod Lyscom, tu sa spoločne vozili na motorovej štvorkolke striedavo do kopca a z kopca, pričom v uvedenom území platí 2. a 3. stupeň

územnej ochrany v zmysle Zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, pričom obžalovaný v tomto území jazdil bez príslušného povolenia s tým, že obžalovaný jazdil až do nadmorskej výšky približne 850 m.n.m., v ochrannom pásme Národného parku Veľká Fatra, odkiaľ sa v čase okolo 23.45 hod. chceli vrátiť domov, všetci spoločne nasadli na motorovú štvorkolku tak, že maloletá L. B. sedela vpredu pred obžalovaným F. G. ako vodičom, za ním sedel maloletý J. M. a za ním maloletý N., pričom vzhľadom na celkové zaťaženie motorovej štvorkolky v dôsledku prekročenia maximálnej prevádzkovej hmotnosti, ako aj stav značne opotrebovaných plášťov predných pneumatík v mokrom blatistom teréne, obžalovaný pri jazde dole kopcom nedokázal dostatočne znížiť rýchlosť jazdy, ktorá sa postupne stala nekontrolovateľnou, v dôsledku hroziacej kolízie maloletý N., ktorý na motorovej štvorkolke sedel ako posledný, z nej zoskočil, pričom neutrpel žiadnu ujmu na zdraví a následne motorová štvorkolka, na ktorej sedeli už len malol. L., obžalovaný F. G., ako vodič a maloletý J. M., pokračovala v jazde približne 500 metrov, pričom v pravotočivej zákrute lesnej cesty F. G. nezvládol vedenie vozidla a motorová štvorkolka zišla z lesnej cesty a prednou časťou narazila do stromu, čím F. G. spôsobil: poškodenej maloletej L. B. okrem iných zranení pomliaždenie mozgu pri trieštivých impresívnych zlomeninách kostí klenby a spodiny lebečnej, v dôsledku ktorých poškodená na mieste nehody podľahla, poškodenému maloletému J. M. pomliaždenie a odreniny čelovej oblasti hlavy, natrhnutie úponu jabĺčka vpravo s krvným výronom do kĺbu a zlomeninu bočného vonkajšieho kondylu kolena vpravo – operovanú s predpokladanou dobou liečenia a práceneschopnosti v trvaní od 10.5.2019 do 31.8.2019, t.j. 113 dní, počas ktorej bol poškodený obmedzený hospitalizáciou po úraze, operáciou a následnou bolestivosťou, imobilizáciou postihnutej končatiny s chôdzou o barlách s obmedzením samoobslužnej činnosti v obvyklom spôsobe života a po nehode vykonanou dychovou skúškou príslušníkmi 00 PZ Príbovce prístrojom AlcoQuant 6020 Plus, sériové číslo A409994, bolo u obžalovaného zistené dňa 11.5.2019 v čase o 00.48 hod. 0,84 mg/l (1,76 promile), v čase o 01.05 hod. 0,79 mg/l (1,66 promile) a následne vykonaným spätným prepočtom bola u obžalovaného F. G. zistená koncentrácia alkoholu v krvi v čase nehody dňa 10.5.2019 približne o 23.45 hod. minimálne vo výške 1,89 - 1,97 g/kg (promile) alkoholu v krvi.

3. Žalovaný bol rozsudkom Okresného súdu Martin zo dňa 23.6.2021 pod sp. zn. 1T/21/2020 uznaný za vinného zo skutku vyššie opísaného, teda spáchal pokračovací prečin porušovania ochrany rastlín a živočíchov podľa § 305 ods. 2 Trestného zákona, prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 4 Trestného zákona, prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1 Trestného zákona.

4. Žalovaný bol odsúdený na nepodmienečný súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov a 6 mesiacov, súčasne bol zaviazaný, aby žalobcom v rade 1/ a 2/ nahradil škodu spôsobenú výdavkami spojenými s pohrebom, poplatkom notárovi, nákladmi pohrebu a nákladmi za zriadenie pomníka s tým, že podľa § 288 ods. 2 Tr. poriadku poškodená D. A. B. a poškodený A. B. so zvyškom uplatneného nároku na náhradu škody boli odkázaní na civilný proces. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 23.6.2021 a vykonateľnosť dňa 9.7.2021 a podľa tvrdení žalujúcej strany tvoril podklad pre prijatie záveru o tom, že žalovaný spôsobil skutok, za ktorý mu bol udelený vyššie uvedený trest. Skutok, ktorého sa žalovaný dopustil, vážne zasiahol žalobcov v rade 1/ a 2/ ako rodičov nebohej L. B. a žalobkyne v rade 3/, sestru nebohej. S jej smrťou sa dodnes nevedia vyrovnať a to sa negatívne prejavuje na ich psychickom i fyzickom zdraví.

5. Žalobcovia v rade 1/ a 2/ ako rodičia nebohej a žalobkyňa v rade 3/ ako sestra nebohej, si v konaní uplatnili právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, nakoľko spáchaným trestným činom vyššie uvedeným, v dôsledku protiprávneho konania žalovaného bolo závažným a neodčiniteľným spôsobom zasiahnuté do ich osobnostných práv, rodinného života a zdravia.

6. Z obsahu ust. § 11 Obč. zákonníka vyplýva príkladný rozsah ochrany osobnostných práv fyzickej osoby, pričom výkladom tohto ustanovenia nie je vylúčené poskytnutie ochrany aj ďalším osobnostným právam, ku ktorým nepochybne patrí aj právo na rodinný život. Predmetným konaním žalovaný vážnym spôsobom zasiahol do sféry súkromného života žalobcov.

7. L. L. B. bola dcérou žalobcov v rade 1/ a 2/ a zároveň mladšou sestrou žalobkyne v rade 3/. Nezodpovedným konaním žalovaného prišla o život vo veku XX rokov. Žalobcovia sa s jej smrťou aj po uplynutí istého času od tragédie, ktorá ich postihla, len ťažko dokážu vyrovnať, hoci odvtedy už prešli tri roky. Stratu ich milovanej dcéry a sestry im nič nedokáže nahradiť rovnako ako bolesť, ktorú

si museli vytrpieť. Predmetná nemajetková ujma, ktorej sa žalobcovia domáhajú, má pomôcť zmierniť, resp. zoslabiť následky neoprávneného zásahu do ich práv a života.

8. Žalobcovia v rade 1/ a 2/ ako rodičia nebohej L. majú od jej smrti vážne zdravotné problémy, čo preukazujú aj priložené lekárske správy. U otca neb. L. sa rozvinul diabetes typu 2, v dôsledku čoho má zvýšené hladiny cukru v krvi a musí brať pravidelne lieky. Ďalším závažným zdravotným problémom je ischemická choroba srdca, ktorá vzniká následkom zníženia, alebo úplného zastavenia dodávky kyslíka a živín do srdcového svalu. Pri zvýšenej psychickej, či fyzickej záťaži sa príznaky ischemickej choroby srdca u neho prejavujú najčastejšie, často pociťuje ostrú bolesť pri srdci v dôsledku zvýšeného srdcového rytmu. Matka neb. L. má takisto zdravotné problémy a to najmä artériovú hypertenziu a diastolickú dysfunkciu ľavej srdcovej komory, čo znamená, že výkon jej srdca je značne znížený vzhľadom na potreby tela. Podobne je na tom aj ich staršia dcéra – žalobkyňa v rade 3/, ktorá trpí úzkosťami a nespavosťou. Pre žalobcov ako najbližších rodinných príbuzných je dodnes ťažké prijať skutočnosť, že ich dcéra a sestra sa už domov nevráti. Trápia ich pocity úzkosti, smútku, depresie, čo sa často prejavuje aj v pracovnej sfére, kedy majú problém sa dostatočne sústrediť.

9. Požiadavka zaistenia účinnej právnej ochrany vyžaduje, aby neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby, ktorý má za následok vznik nemajetkovej ujmy, spočívajúci v porušení, resp. už v ohrození osobnosti dotknutej fyzickej osoby, bol pre pôvodcu neoprávneného zásahu spojený s nepriaznivými právnymi následkami vo forme zvláštnych občiansko-právnych sankcií. Funkciou zvláštnych občiansko-právnych sankcií podľa § 13 Obč. zákonníka je pôsobiť na pôvodcu neoprávneného zásahu, aby podľa okolností konkrétneho prípadu sa buď zdržal ďalších neoprávnených zásahov, odstránil následky neoprávnených zásahov, alebo poskytol postihnutému primerané zadosťučinenie – satisfakciu. Tejto satisfakcie sa teda žalobcovia v rade 1/ a 2/ domáhajú, lebo neexistuje iná možnosť nápravy tak závažného porušenia ich práv stanovených v § 11 Obč. zákonníka.

10. Satisfakcia (zadosťučinenie) by mala spočívať buď v morálnom plnení, napr. ospravedlnení sa, alebo v peňažnom plnení (tzv. materiálna satisfakcia). Základnou funkciou satisfakcie je dosiahnutie zmiernenia nemajetkovej ujmy poškodenej osoby. Priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch nie je viazané len na zníženie dôstojnosti fyzickej osoby, alebo jej vážnosti v spoločnosti, ale jej náhradu je možné a dôvodné hradiť v prípade ak boli splnené predpoklady stanovené v § 13 ods. 2 Obč. zákonníka, t.j. pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie morálne, je možné priznať náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch i v iných vhodných prípadoch. Z vyššie uvedeného je nesporné, že je zákonné a právne domáhať sa peňažnej náhrady z titulu nemajetkovej ujmy. Základná funkcia, ktorú má táto náhrada plniť, je funkcia satisfakčná, t.j. zmierňovanie jej nemajetkovej ujmy touto formou, t.j. poskytnutím peňažného plnenia. Peňažné plnenie iba zmierni a nie odstráni následky protiprávneho konania žalovaného.

11. Ustanovenie § 11 Občianskeho zákonníka vyslovuje všeobecnú zásadu ochrany osobnosti a súčasne uvádza najtypickejšie zložky a prejavy osobnosti, rozvedené ďalej v ustanovení § 12 ods. 1 Občianskeho zákonníka (písomnosti osobnej povahy, fotografie, obrazové snímky a zvukové záznamy). Zo slovného znenia ustanovenia § 11 Občianskeho zákonníka vyplýva, že výpočet chránených práv v ňom uvedených nie je vyčerpávajúci (Občiansky zákonník chráni aj iné zložky a prejavy spojené s osobnosťou, ako je dôstojnosť, vážnosť, skutočnosti týkajúce sa rodinného života, vnútorné, intímne stránky osobnosti a pod.).

12. Obsah práva na ochranu osobnosti upravený v § 11 Občianskeho zákonníka nadväzuje na komplex s Ústavou a medzinárodnými zmluvami zakotveného základu právnej úpravy všeobecného osobnostného práva, konkretizujúc ho.

13. Zo znenia § 11 Občianskeho zákonníka vyplýva, že do rámca všeobecnej úpravy ochrany osobnosti patrí aj právo na súkromie. Obsah práva na súkromný život, ktorý je chránený, interpretoval v niektorých svojich rozhodnutiach aplikujúcich článok 8 ods. 1 Dohovoru Európsky súd pre ľudské práva. Rešpektovanie súkromného života musí taktiež zahŕňať do určitej miery aj právo vytvárať a rozvíjať vzťahy s ostatnými ľudskými bytosťami. Súčasťou súkromného života je bezpochyby život rodinný, zahŕňajúci nielen sociálne, morálne a kultúrne vzťahy medzi najbližšími príbuznými, bez ohľadu na to, či spolu trvalo žijú, alebo nie, ide napríklad tiež o vzťahy medzi vnukmi a prarodičmi, alebo medzi dospelými deťmi žijúcimi vo vlastných rodinách a ich rodičmi.

14. Predpokladom zodpovednosti a vzniku občianskoprávnych sankcií za nemajetkovú ujmu spôsobenú zásahom do osobnosti fyzickej osoby podľa § 13 Občianskeho zákonníka je existencia neoprávneného zásahu objektívne spôsobilého nemajetkovú ujmu vyvolať a v príčinnej súvislosti medzi takýmto zásahom a jeho protiprávnosťou.

15. Podľa § 13 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie. Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa ods. 1, najmä preto, že bola v značnej miere znížená kvalita života a zhoršený zdravotný stav fyzických osôb, tieto majú tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Výšku náhrady podľa ods. 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že ak môže byť vzniknutá nemajetková ujma na osobnostiach postihnutých fyzických osôb primerane vyvážená niektorou z foriem morálneho zadosťučinenia, poskytnutie príslušnej morálnej satisfakcie treba uprednostniť. V prípadoch, kde došlo k zníženiu dôstojnosti fyzických osôb, alebo ich kvality života, či zdravotného stavu v značnej miere, kde intenzita tohto zásahu nie je primerane napraviteľná inými právnymi prostriedkami, treba považovať za opodstatnené a spravodlivé priznanie zadosťučinenia v peniazoch, to jest, ak morálne zadosťučinenie sa javí v konkrétnom prípade nedostačujúcim.

16. Za vyššie uvedených okolnosti, t.j. nezodpovedného správania sa žalovaného, ktorý po značnom požití alkoholu viedol motorovú štvorkolku, na ktorej viezol aj neb. L. B., ktorá v dôsledku nárazu do stromu utrpela zranenia nezlučiteľné so životom, je možné konštatovať, že morálne zadosťučinenie sa míňa účelu vymedzenému v § 13 Obč. zákonníka a je na mieste sanovať nemajetkovú ujmu peňažným plnením. S poukazom na tieto skutočnosti sa žalobcovia domáhajú náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Táto ujma im vznikla smrťou dcéry a sestry, s ktorej stratou sa dodnes nevedia vyrovnať.

17. Teda právo na ochranu bolo porušené protiprávnym zásahom, ktorého následky nie je možné úplne odstrániť len morálnou satisfakciou. Keďže žiadna forma morálneho zadosťučinenia by nepostačovala k tomu, aby bola primerane vyvážená a zmiernená vzniknutá nemajetková ujma na osobnostiach žalobcov v rade 1/ a 2/. Je bez akýchkoľvek pochýb, že konaním žalovaného, za ktoré bol právoplatne odsúdený, došlo k závažnému zásahu do ich zdravotného, rodinného, ale aj pracovného života a žiadna z foriem morálneho zadosťučinenia nie je dostatočná. V dôsledku straty člena rodiny nepostačuje forma morálneho zadosťučinenia, preto je potrebné priznať náhradu nemajetkovej ujmy vo výške ako je uvedené v tomto návrhu.

18. Žalobcovia v rade 2/ a 3/ sa domáhali zaplatenia náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 11, 13 a nasl. Obč. zákonníka na tom skutkovom základe, že v dôsledku usmrtenia maloletej L. B. boli vážne zasiahnuté ich práva, osobný i pracovný život a najmä, ich zdravotný stav. Za zhoršenie kvality ich života je zodpovedný žalovaný.

19. Svoje nároky žalobcovia preukazovali spisom Okresného súdu Martin sp. zn. 1T/21/2020, ktorý navrhli pripojiť, lekárskymi správami žalobcov v rade 1/ a 2/, navrhli uskutočniť výsluch všetkých troch žalobcov svojím výsluchom.

20. V priebehu konania žalobcovia na žalobe zotrvali.

21. Žalovaný sa k žalobe prvýkrát vyjadril podaním svojho právneho zástupcu z 21.11.2022, v ktorom vzniesol vo vzťahu k žalobkyni v rade 3/ námietku premlčania voči uplatnenému nároku s tým, že všeobecná trojročná premlčacia doba pri práve na náhradu nemajetkovej ujmy jej uplynula 11.5.2022 a to bez zavinenia žalovaného. Žalobkyňa v rade 3/ nebola stranou v trestnom konaní a tam teda nedošlo k uplatneniu jej nároku ako v prípade žalobcu v rade 1/ a v rade 2/. Preto žiadal žalobu vo vzťahu k žalobkyni v rade 3/ zamietnuť a priznať mu nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni v rade 3/ v rozsahu 100 %. Ďalej poukázal na ust. § 441 Obč. zákonníka a tvrdil, že v čase skutku bol pod vplyvom alkoholu, čo bolo na ňom zreteľne poznať, nikto zo zúčastnených nemal ochrannú prilbu. On nikoho nenútil nasadnúť na štvorkolku. I keď si je vedomý vekového rozdielu, rozumová vyspelosť každého zúčastneného bola dostatočná na posúdenie miery nebezpečenstva. Preto je toho názoru, že zo strany súdu je potrebné zvážiť i tento rozmer. Naviac namietal lekárske správy žalobcov v rade 1/ a 2/, ktoré nepreukazujú pôvod preukazovaných ochorení. Žaloba nijako neodôvodňuje výšku uplatneného nároku,

súd by mal preto pri úvahách o výške nemajetkovej ujmy prihliadať i na existujúcu judikatúru vzťahujúcu sa na túto problematiku.

22. Na toto podanie žalujúca strana nereagovala. Súd preto na pojednávaní v dňoch 8.2.2023 a následne 28.9.2023 vykonal dokazovanie čítaním listín pripojených do súdneho spisu, oboznámením sa s podstatným obsahom spisu Okresného súdu Martin sp. zn. 1T/21/2020 a na návrh žalovanej strany následne vypočul J. D. A. O., J. a D. P. Q., J., súdnych znalcov.

23. Žalobca v rade 1/ v súvislosti s uplatnením nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorú uplatnil uviedol, že síce sa zúčastňoval výsluch pred vyšetrovateľom v prípravnom konaní vedenom proti žalovanému v prítomnosti právneho zástupcu svojej manželky, hoci bol upozornený vyšetrovateľkou, že prednesy žalobcu v rade 1/ nie sú potrebné, že stačí, pokiaľ bude vypovedať jeden z manželov. Na druhej strane ale plnomocenstvo na svoje zastupovanie JUDr. Ladislavovi Mejstríkovi ml., ktorý zastupoval jeho manželku – žalobkyňu v rade 2/ pri uplatňovaní nároku na náhradu škody v trestnom konaní proti žalovanému, neudelil.

24. Právny zástupca žalobcov vo vzťahu so vznesenou námietkou premlčania voči nároku žalobkyne v rade 3/ a žalobcu v rade 1/ na pojednávaní bránil nároky žalobcu v rade 1/ a žalobkyne v rade 3/ tvrdením, že počas trestného konania voči žalovanému plynutie premlčacej doby spočívalo a nárok žalobkyne v rade 3/, poťažne žalobcu v rade 1/ premlčaný nie je.

25. Naopak, právny zástupca žalovaného trval pri rozhodovaní o výške nároku na náhradu nemajetkovej ujmy na aplikácii ust. § 441 Obč. zákonníka s tým, že sa nestotožnil, že by v priebehu trestného konania proti žalovanému premlčacia doba pre uplatnenie nárokov na náhradu nemajetkovej ujmy spočívala. Spočívanie premlčacej doby vyžaduje riadne uplatnenie týchto nárokov pred orgánom, ktorý je povolaný o takomto nároku rozhodnúť a ak k niečomu takému nedôjde, nie je možné hovoriť o spočívaní premlčacej doby. Následne vzniesol námietku premlčania aj vo vzťahu k nárokom, ktoré uplatnil žalobca v rade 1/.

26. Žalobca v rade 1/ v súvislosti s uplatneným nárokom pred súdom uviedol, že smrťou dcéry L. sa život rodiny otočil o 180 stupňov, každý zo žalobcov má psychické problémy, žalobkyňa v rade 2/ a žalobkyňa v rade 3/ navštevujú aj psychológa. U neho sa psychické problémy prejavujú predovšetkým nespavosťou. S tým, čo sa stalo, sa nevie vysporiadať. Po smrti dcéry sa z neho stal plný invalidný dôchodca, ale pripustil, že aj pred smrťou dcéry sa liečil na hypertenziu. Po smrti dcéry sa u neho demonštrovala aj cukrovka, na ktorú sa predtým neliečil.

27. Žalobkyňa v rade 2/, matka nebohej L. B., uviedla, že ako matka smrťou dcéry prežíva najväčšiu bolesť. Nebohá L. sa manželom narodila XX rokov po dcére D. (žalobkyni v rade 3/), bola vytúženým dieťaťom a napriek tomu, že mala zdravotné problémy, ktoré boli zistené u nej už v 3. roku života a vyžadovala zvýšenú starostlivosť rodiny, obaja rodičia i sestra ju milovali a starali sa o ňu a pomáhali jej tak, aby mohla viesť plnohodnotný život. Po smrti dcéry bola (žalobkyňa v rade 2/) na tom psychicky tak zle, že bola práceneschopnou. Je učiteľka, vyučuje na základnej škole v Belej, dokonca učila vlastnú dcéru, nebohú L.. Preto po smrti dcéry nebola schopná vrátiť sa na pracovisko dokončiť školský rok. V tom čase, teda v roku 2019, staršia dcéra D. s nimi už nežila v spoločnej domácnosti, žila a pracovala v Bratislave a preto rodičia po smrti L. zostali v dome sami. Ich dom dýcha prázdnotou a musia si byť už len obaja manželia B. jeden druhému vzájomnou oporou. Žalobkyňa v rade 2/ spolu so žalobkyňou v rade 3/ hneď, resp. s odstupom krátkeho času po smrti L. začali navštevovať psychológa, aby si nejako psychicky pomohli vysporiadať sa so stratou a naučiť sa s ňou nejako žiť. Žalobkyňa v rade 2/ v škole, kde pracuje, nechodí okolo tabla triedy, ktorú predtým navštevovala L. a na ktoré so súhlasom L. rodičov umiestnili aj fotografiu nebohej. Žalobkyňa v rade 2/ vyslovila názor, že je schopná odpustiť žalovanému, pretože je to chlapec, ktorý určite nechcel zle, ale stalo sa a ona chce, aby sa z toho poučil. Aj ona má zdravotné problémy so srdcom, má hypertenziu, aj keď s týmito zdravotnými problémami sa potýkala už pred smrťou L., ale podľa jej názoru sa to zhoršilo. Berie v súčasnosti viac liekov, ako predtým.

28. Žalobkyňa v rade 3/ vo svojej výpovedi potvrdila, že v čase smrti nebohej L. žila a pracovala v Bratislave. Pre ňu nebohá L. bola vytúženým súrodencom a keďže bol medzi nimi vekový rozdiel XX rokov, nebohej sa snažila byť vzorom, ale aj sa jej dostatočne venovať. Voči mladšej sestre cítila veľkú zodpovednosť a aj po odchode z rodičovského domu snažila sa s nebohou L. udržiavať čo najširší

kontakt. Potom, čo sa dozvedela o smrti sestry, bola veľmi otrasená a odvtedy je nútená navštevovať psychológa. Doteraz trpí nespavosťou a vzhľadom na to, že rodičia ostali v dome sami, snaží sa ich častejšie navštevovať, aby im aspoň svojou prítomnosťou spríjemnila život.

29. Obsahom trestného súdu Okresného súdu Martin sp. zn. 1T/21/2020 mal súd nepochybne preukázané spáchanie skutku žalovaným, ktoré žalobcovia opísali v žalobe i tú skutočnosť, že žalovaný v súčasnosti vykonáva uložený nepodmienečný trest odňatia slobody.

30. Keďže žalovaná strana vo vzťahu k nárokom žalobcu v rade 1/ a žalobkyne v
rade 3/ vzniesla námietku premlčania nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, súd sa musel primárne vo vzťahu k týmto žalobcom s touto námietkou vyporiadať.

31. V zmysle § 11 Obč. zákonníka (Zákon č. 40/1964 Zb.) fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

32. V zmysle § 13 ods. 1 Obč. zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

33. Podľa § 13 ods. 2 Obč. zákonníka pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby, alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

34. Podľa § 100 ods. 1 Obč. zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovolá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

35. Z ust. § 100 ods. 2 Obč. zákonníka vyplýva, že sa premlčujú všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva.

36. „Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa ust. § 13 ods. 2 Obč. zákonníka predstavuje jedno z parciálnych a relatívne samostatných prostriedkov ochrany jednotného práva na ochranu osobnosti fyzickej osoby. Vzniká vtedy, keď morálna satisfakcia ako rýdzo osobné právo nestačí na vyváženie a zmiernenie nepriaznivých následkov protiprávneho zásahu do osobnostných práv. Napriek tomu, že ide o satisfakciu v oblasti nemateriálnych osobnostných práv, jeho vyjadrenie peňažným ekvivalentom má za následok, že ide o osobné právo majetkovej povahy. Podľa názoru dovolacieho súdu je v uvedenom zmysle určujúci obsah nároku a nie predmet jeho ochrany. Ak obsahom nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je požiadavka na zaplatenie peňažnej sumy, potom princíp právnej istoty vylučuje, aby plynutiu času neboli priznané žiadne právne účinky. Počiatok plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby v prípade náhrady na nemajetkovú ujmu je podľa § 101 Obč. zákonníka viazaný na okamih, kedy došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilému porušiť, alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby. Premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy k takémuto zásahu došlo.“ (R 58/2014).

37. Podobný názor vyslovil Najvyšší súd SR vo svojom uznesení sp. zn. 5Cdo/152/2022 z 27.10.2022, keď uviedol „pre vyhodnotenie námietky premlčania je podľa názoru súdu rozhodujúce ustanovenie § 101 Obč. zákonníka, v zmysle ktorého pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Citované zákonné ustanovenie teda určuje počiatok plynutia a dĺžku premlčacej doby. Začiatok plynutia premlčacej doby je v citovanom ustanovení vymedzený slovom „keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz“. Tento okamih je teda daný objektívne, nezávisle od subjektívnych okolností (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obo/44/97 z 15.5.1997). Počiatok plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby náhrady za nemateriálnu ujmu je podľa § 101 Obč. zákonníka viazaný na okamih, keď došlo k neoprávnenému zásahu objektívne spôsobilému porušiť, alebo ohroziť osobnostné práva fyzickej osoby. Premlčacia doba začína plynúť dňom nasledujúcim po dni, kedy došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 17.2.2011, sp. zn. 5Cdo/265/2009)“. Premlčacia doba podľa § 101 Obč. zákonníka, ktorá sa vzťahuje na peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy, má povahu objektívnej

premlčacej doby, teda plynie nezávisle od vedomostí oprávneného (žalobcu) o protiprávnosti konania, či nekonania inej osoby (žalovanej), ktoré malo za následok vznik nemajetkovej ujmy. Na rozdiel od práva na náhradu škody podľa § 106 Obč. zákonníka, pri práve na peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy neexituje subjektívna premlčacia doba, ktorá by bola viazaná na deň, keď sa poškodený dozvie o škode (v tomto prípade o ujme) a o tom, kto za ňu zodpovedá."

38. Vychádzajúc z tejto a obdobnej judikatúry Najvyššieho súdu SR vzhľadom na vznesenú námietku premlčania voči nárokom žalobcu v rade 1/ a žalobkyne v rade 3/ zo strany žalovanej súd musel túto námietku zohľadniť a nároky, ktoré títo žalobcovia vo vzťahu k žalovanému uplatnili, svojím rozhodnutím súd uspokojiť nemohol, teda tieto nároky im priznať nemohol.

39. Je zrejmé, že k zásahu do osobnostných práv všetkých troch žalobcov, predovšetkým práva na súkromie, do ktorého spadá aj právo na nerušený rodinný život, došlo dňa 10.5.2019 tesne pred polnocou, keď dcéra žalobcu v rade 1/ a sestra žalobkyne v rade 3/ zavinením žalovaného zomrela. Preto všetci traja žalobcovi mohli svoje nároky vo vzťahu k žalovanému uplatniť už nasledujúceho dňa 11.5.2019 vzhľadom na vyššie konštatované a premlčacia doba im potom uplynula 11.5.2022. Mimo žalobkyne v rade 2/, ktorá svoj nárok na odškodnenie nemajetkovej ujmy v peniazoch uplatnila aj v trestnom konaní proti žalovanému, žalobcovia v rade 1/ a 3/ tak neurobili a preto, ak žalobu podali na Okresný súd dňa 17.10.2022, podali ju žalobca v rade 1/ a žalobkyňa v rade 3/ po uplynutí trojročnej premlčacej doby na uplatnenie tohto nároku.

40. Pokiaľ ide o skutočnosť, kto zo žalobcov v rámci trestného konania vedeného proti žalovanému uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, tak súd z obsahu trestného spisu zistil, že žalobkyňa v rade 2/ dňa 24.5.2019 udelila plnomocenstvo JUDr. Ladislavovi Mejstríkovi ml., advokátovi na zastupovanie v konaní vedenom na OR PZ Martin ako poškodená osoba pod sp. zn. ORP-301/2-VYS-MT-2019. Pri svojom výsluchu dňa 14.11.2019 v prítomnosti svojho právneho zástupcu uviedla, že k nároku na náhradu nemajetkovej ujmy sa ešte vyjadrí v rámci prípravného konania predmetného vyšetrenia, aby to bolo uplatnené riadne a včas (viď č.l. 88 predmetného spisu). Z plnomocenstva nevyplýva, že by toto bol H. D. udelil žalobca v rade 1/, alebo žalobkyňa v rade 3/. Je zrejmé, že ho udelila len žalobkyňa v rade 2/ a výlučne vo svojom mene, nie aj v mene manžela. JUDr. Mejstrík ako splnomocnený zástupca žalobkyne v rade 2/ následne až pri preštudovaní vyšetrovacieho spisu dňa 5.2.2020 (č.l. 403) uplatnil v mene poškodenej žalobkyne v rade 2/ „nemajetkovú ujmu" obidvoch rodičov ako aj otca pána A. B. vo výške 50.000 € popri iných nárokoch na náhradu škody. Z celého obsahu trestného spisu, ale ani z výsledkov dokazovania v občiansko – právom konaní nevyplynulo, že by mal JUDr. Ladislav Mejstrík ml. oprávnenie uplatňovať takýto nárok na základe udeleného plnomocenstva v mene žalobcu v rade 1/. Niečo také nemohol urobiť ani na základe splnomocnenia, ktoré mu udelila manželka žalobcu v rade 1/ vzhľadom na skutočnosť, že náhrada nemajetkovej ujmy je rýdzo osobnostným nárokom a nejde o bežnú vec, s ktorou sa manželia môžu zastupovať v zmysle ust. § 145 ods. 1 Obč. zákonníka, alebo v zmysle ust. § 20 ods. 1 Zákona o rodine (Zákon č. 36/2005 Z.z.). Z toho pre súd vyplýva, že manželka – žalobkyňa v rade 2/ nemohla bez osobitného splnomocnenia prostredníctvom ňou zvoleného splnomocnenca uplatňovať nároky svojho manžela – žalobcu v rade 1/ na odškodnenie nemajetkovej ujmy v peniazoch. Aj keď súd v trestnom konaní so žalobcom v rade 1/ konal ako s poškodeným, pozornosti súdu v trestnom konaní ušlo, a naopak súdu v konaní občianskoprávnom naopak neušlo, že žalobca v rade 1/
a) neudelil plnomocenstvo JUDr. Mejstríkovi na zastupovanie ohľadne nárokov poškodeného a
b) do začiatku hlavného pojednávania ani raz, samostatne a výslovne neurobil prejav voči orgánom činným v trestnom konaní, z ktorého by vyplývalo, že uplatňuje náhradu nemajetkovej ujmy.

41. Vzhľadom na vyššie uvedené a vznesenú námietku premlčania vo vzťahu k nároku žalobcu v rade 1/ a nároku žalobkyne v rade 3/ súd žalobe týchto žalobcov vyhovieť nemohol a ich žalobu vo vzťahu k žalovanému zamietol. Keďže vo vzťahu k žalobcovi v rade 1/ a žalobkyni v rade 3/ bol žalovaný v konaní plne úspešný, patrí mu proti nim v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. náhrada trov konania v plnom rozsahu, pokiaľ ide o účelne vynaložené trovy, ktoré žalovanému vznikli pri obrane voči žalovaným nárokom týchto žalobcov.

42. Nároky žalobkyne v rade 2/ súd posudzoval podľa ustanovení Obč. zákonníka o ochrane osobnosti.

43. Podľa § 11 Obč. zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

44. Podľa § 13 ods. 1 Obč. zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

45. Podľa § 13 ods. 2 Obč. zákonníka pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa ods. 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby, alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

46. Podľa § 13 ods. 3 Obč. zákonníka výšku náhrady podľa ods. 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

47. Súčasťou práva na súkromie a rodinný život je i právo na spolužitie s inými osobami, najmä s členmi rodiny. K neoprávnenému zásahu do tohto nemajetkového práva dochádza nielen zásahmi do rodinného života jednotlivca, ale privodením nenapraviteľnej ujmy niektorému z členov rodiny. Preto súdna prax považuje za zásah do súkromia aj spôsobenie smrti niektorej z blízkych osôb. Je zrejmé, že trestným činom žalovaného, teda protiprávnym konaním, ktoré žalovaný zavinil, došlo k nenapraviteľnému zásahu do súkromného života žalobkyne v rade 2/.

48. Nemožno pochybovať o tom, že smrť dieťaťa je pre každú fyzickú osobu, muža, alebo ženu, najväčšou traumou a bolesťou, akú môže v živote podstúpiť. Výpoveďou žalobkyne v rade 2/ bolo preukázané, že strata nebohej L. dodnes spôsobuje aj zdravotné následky v psychickom stave žalobkyne a žalobkyňa v rade 2/ je nútená navštevovať lekára. Aj keď nebola preukázaná priama súvislosť medzi stratou dieťaťa a zhoršením zdravotného stavu žalobkyne v rade 2/, možno dôvodne predpokladať, že smútok, bolesť, stres, frustrácia sa na zhoršení fyzického zdravotného stavu žalobkyne v rade 2/ podpísali. Pocit prázdnoty, ktorý žalobkyňa v rade 2/ prežíva, je umocnený skutočnosťou, že po odchode staršej dcéry z domácnosti rodičov bola to práve nebohá L. B., ktorá napĺňala svojou prítomnosťou domácnosť rodičov, ich život, dávala im zmysel, cieľ a pocit potrebnosti a užitočnosti. Súd je preto názoru, že forma zadosťučinenia žalobkyne v rade 2/, ktorá bola poskytnutá aj uložením nepodmienečného trestu odňatia slobody žalovanému, nie je postačujúca a preto je na mieste poskytnúť žalobkyni v rade 2/ náhradu v peňažnej forme za nemajetkovú ujmu, ktorú utrpela zásahom žalovaného do práva na súkromie a rodinný život. Súd žalobkyňou požadovanú náhradu považoval za primeranú a zodpovedajúcu aj aktuálnej judikatúre súdov Slovenskej republiky, ktoré obvykle (aj v závislosti od výšky uplatneného nároku, ktorou je súd viazaný), priznávajú rodičom v prípade smrti dieťaťa náhradu nemajetkovej ujmy v rozpätí približne od 10.000 do 20.000 € (rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 11C/152/2013 zo dňa 4.12.2013, rozsudok Okresného súdu Poprad sp. zn. 17C/19/2011 zo dňa 17.5.2013, porovnaj rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/485/2012 zo dňa 21.2.2013, porovnaj rozsudok Krajského súdu v Trnave z 13.11.2013 sp. zn. 24Co/479/2012 – odškodnenie 25.000 € pri smrti syna pri dopravnej nehode, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/228/2012 zo dňa 26.9.2013, alebo rozsudok Okresného súdu Bratislava 4 zo dňa 15.6.2011 sp. zn. 12C/385/2008, rozsudok Krajského súdu Bratislava zo dňa 20.2.2013 sp. zn. 4Co/470/2011).

49. Z týchto dôvodov súd považoval nárok žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 20.000 € za dôvodný a zodpovedajúci intenzite ujmy, ktorou sa smrťou plnoletej dcéry zasiahlo do osobnostných práv žalobkyne v rade 2/.

50. Nezohľadnil argumentáciu strany žalovanej, ktorá poukazovala na možné zavinenie smrti samotnou poškodenou L. B.. Prípadné spoluzavinenie nebohej poškodenej L. B. na jej smrti by mohlo patriť k okolnostiam, za ktorých došlo k porušeniu práva, čo by v zmysle ust. § 13 ods. 3 Obč. zákonníka malo vplyv na výšku náhrady podľa ust. § 13 ods. 2 Obč. zákonníka. Súd si osvojil aj názor vyslovený v náleze Ústavného súdu ČR sp. zn. I.ÚS 2844/14 zo dňa 22.12.2015, v zmysle ktorého kritériami pre stanovenie relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch na strane poškodeného sú jednak intenzita vzťahu mŕtveho a poškodeného, vek oboch, prípadná hmotná závislosť poškodeného na mŕtvom, alebo poskytnutie inej satisfakcie. K týmto kritériám patria ale aj okolnosti na strane páchateľa, akými sú jeho postoj, ľútosť, prípadne ospravedlnenie, dopad udalostí do duševnej sféry páchateľa, majetkové pomery páchateľa, ale aj prípadná miera spoluzavinenia zomrelého. Ústavný súd ČR vyslovil

názor, že sekundárne poškodený (teda pozostalý po nebohom) by nemal byť zvýhodnený oproti primárne poškodenému (nebohom), ak by tento nebohý spoluzodpovedal popri páchateľovi za škodu, resp. protiprávny následok, ktorý mu vznikol.

51. Žalovaná strana argumentovala tým, že nebohá L. B. tým, že si sadla k opitému žalovanému na štvorkolku a nepoužila prilbu, si spoluzavinila smrť a preto žalovaná strana naliehala, aby súd analogicky vychádzal z použitia ust. § 441 Obč. zákonníka, v zmysle ktorého poškodený znáša škodu pomerne, ak bola škoda spôsobená aj jeho zavinením. Súd preto v tejto súvislosti rozhodol o vypočutí znalcov, ktorí podávali odborné vyjadrenie a podieľali sa na tvorbe znaleckého posudku v trestnom konaní proti žalovanému.

52. Z výpovede D. P. Q., J., súdneho znalca, ktorý zotrval na záveroch znaleckého posudku, ktorý podával s D. B. vo veci súdnej pitvy nebohej L. B., vyplynulo, že ani použitie ochrannej motocyklovej prilby by v prípade nebohej L. nebolo predišlo smrteľným následkom. Z výpovede znalca vyplynulo, že L. dostala priamy úder do hlavy, ktorý bol tak intenzívny, že je vysoko pravdepodobné, že ak by bola mala prilbu, kinetická energia z úderu by sa prenášala na krk a s vysokou pravdepodobnosťou by jej odtrhlo hlavu od krku. Sú to totiž bežné nálezy u motocyklistov, ktorých súdne pitvy znalec bežne vykonáva, že de facto v prípade použitia prilby by došlo k pôsobeniu obrovskej kinetickej energie a k poškodeniu miechy nebohej.

53. Vzhľadom na túto výpoveď súd ustálil, že aj keď nebohá L. B. porušila pravidlá cestnej premávky a nepoužila ochrannú motocyklistickú prilbu pri jazde štvorkolkou zo žalovaným, toto porušenie povinnosti nepodieľalo sa na fatálnom následku – jej smrti, nakoľko vzhľadom na silu úderu, ktorý dostala do oblasti hlavy, v prípade použitia prilby by bolo došlo len k inému smrteľnému zraneniu a totiž ťažkému poškodeniu krčnej chrbtice a miechy.

54. Žalovaná strana videla spoluzavinenie L. B. aj v skutočnosti, že L. B. sadla na štvorkolku, teda k vodičovi – žalovanému, hoci vedela, že je pod vplyvom alkoholu a vzhľadom na jej vek (v čase nehody XX rokov) musela si byť vedomá nebezpečenstva jazdy s vodičom, ktorý je pod vplyvom alkoholu. Ani tu sa s názorom žalovanej strany súd nestotožnil.

55. Súd sa oboznámil s výpoveďami svedkov, ktorí boli vypočúvaní v trestnom konaní proti žalovanému a to predovšetkým s výpoveďami svedkyne R. G., N. G. a J. M., ale aj s výpoveďou, ktorú urobil žalovaný v prípravnom konaní. Z výpovede žalovaného vyplynulo, že si nie je istý, či sa v skupinke tvorenej N. G., J. M. a nebohou L. B., ktorých sa rozhodol zviesť na štvorkolke, pred nimi napil z vína, ktoré tieto deti mali v tom čase pri sebe. Svedkyňa R. G., matka maloletého N. G., vypovedala, že syn N. G. jej povedal, že na žalovanom nevidel, že by bol mal vypité. Rovnako vypovedal maloletý N. G. v prípravnom konaní, kde uviedol, že na žalovanom nebolo vidieť, že má vypité a on ho piť z vína, ktoré mali pri sebe, nevidel. Vedel však, že fľašu vína dával do kufra na štvorkolke. Maloletý J. M., svedok uviedol, že na žalovanom nebolo vidieť, že má vypité a tvrdil, že z fľaše vína, ktorú mali deti pri sebe, si žalovaný pred ním len upil, dal si asi jeden glg.

56. Za takýchto okolností súd nemal bezpečne preukázané, že nebohá L. musela na žalovanom vidieť, že prišiel a následne jazdil pod vplyvom alkoholu, resp. si žalovaný pred ňou vypil z fľaše vína, ktorú mali N. G. a J. M.. Keďže len J. M. uviedol, že žalovaný si dal z fľaše vína asi glg, je vysoký predpoklad, že vo veku XX rokov L. B. takýto konzum alkoholu mohla vyhodnotiť ako zanedbateľný vo vzťahu k bezpečnosti ďalšej jazdy na štvorkolke.

57. Situáciu neozrejmil ani výsluch súdneho znalca Prof. MUDr. Ľubomíra Straku, PhD., ktorý sa vyjadroval k hodnotám alkoholu v krvi žalovaného po ukončení jazdy v čase dopravnej nehody, teda tesne pred polnocou dňa 10.5.2019. Súd vypočul tohto znalca na pojednávaní a znalec uviedol, že v čase, keď F. G., teda žalovaný, začal vykonávať jazdu na štvorkolke a viezol aj nebohú L., mohol mať v sebe zhruba 1,5 promile alkoholu v krvi. V nasledujúcich hodinách však hladina alkoholu začala stúpať a pred polnocou podľa záverov odborného vyjadrenia dosahovala 1,89 – 1,97 promile alkoholu v krvi. Znalec súčasne uviedol, že keď má človek menej ako 1 promile alkoholu v krvi, laik (nie lekár) v podstate nevie zistiť, že človek pil. Laici dokážu zistiť opitosť človeka zhruba až nad 1 promile. Pokiaľ však sa jedná o prípad mladších a neskúsených ľudí, znalec vyslovil názor, že ani pri koncentrácii 1,5 promile nemuseli zistiť, nemuseli to vnímať tak, že je pod vplyvom alkoholu. Podľa vyjadrenia znalca

v prípade opitosti na úrovni 2,2 promile alkoholu v krvi by už laici museli s istotou požitie alkoholu na danej osobe poznať.

58. Aj na základe vyjadrenia znalca súd dospel k presvedčeniu, že nebohá L. B. pred jazdou so žalovaným, ale aj počas nej, nutne nemusela vzhľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť tomuto veku zodpovedajúcu, nevyhnutne rozpoznať, že žalovaný je výrazne ovplyvnený alkoholom, že prípadný pach alkoholu z jeho dychu nie je možné spájať len s údajným jedným glgom, ktorý si mal podľa výpovede J. M. odpiť z fľaše vína a že by v dôsledku tejto skutočnosti bolo možné uvažovať o jej spoluzodpovednosti za vlastnú smrť.

59. Súd takto nezistil dôvody pre pomerné krátenie náhrady nemajetkovej ujmy s prihliadnutím na tvrdené spoluzavinenie nebohej L., nakoľko toto súd bezpečne preukázané nemal. Súd preto rozhodol tak, ako vyplýva z výrokovej časti tohto rozsudku a žalobkyni v rade 2/ priznal náhradu v požadovanej výške. Súčasne o nároku na náhradu trov konania žalobkyne v rade 2/ rozhodol v súlade s ust. § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že žalobkyňa v rade 2/ má proti žalovanému právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Vzhľadom na momentálnu situáciu žalovaného, ktorý je vo výkone trestu odňatia slobody , súd určil dlhšiu lehotu na plnenie, čím žalovanému umožnil, aby za prípadnej pomoci rodiny si potrebné prostriedky na uspokojenie nároku žalobkyne v rade 2/ obstaral.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, ktorý ho vydal.

Podľa § 363 C. s. p. v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C. s. p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C. s. p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C. s. p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C. s. p. prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.